

At hava ljósini í lagi og nýta tey rætt

Oliver Næss, Ráðið fyri
Ferðslutrygd, skrivur:

Kanningar viðvíkjandi koyring í myrkri visa, at vandin fyri vanlukkum er 2–3 ferðir størri tá enn í ljósum. Og eru vegirnir í myrkrinum samstundis hálir aftrat, so økst vanlukkuvandin 12–16 ferðir í mun til koyring í dagslýsi og á turrum vegi.

Men nú kemur tann myrka tíðin, og vegirnir gerast hálir, og tí mugu vit leggja okkum í geyma alt viðvíkjandi hesi tíðini og útgera okkum til koyring í hálku og myrkri.

Kunnleikin um koyring í myrkri og bestu umsiting og røkt av ljósútbúnaðinum í bilinum, rútturkaranum og rútm, ger sitt til at sleppa undan ferðsluvanlukkum. Men fyrst av øllum mugu vit minnst til, at vit siggja sera tíð í myrkri í mun til koyrin gj dagslýsi.

Hvørji eru tey vanligastu mistøkini?

Nógv tey flestu koyrandi hava ov nógv ferð í verandi umstøðunum. Kanningar benda á, at nærljós eru meira í brúki enn fjarljós í myrkaoyring. Við nærljósum er sýnið ikki meir enn 30–40 metrar. Ferðin má haldast hareftir. Ikki eru tað allir bilførarar, sum minka ferðina tá ið teir skifta til nærljós.

Ovmikið kurteisi í ljósnytsluni

Bilførarar kunnu hava ovmikið fyrilit fyri øðrum. Eingin eigur at skifta frá fjarljósi til nærljós, fyrr enn fjarljósin hjá bilinum motast og sostatt lýsa alt økið, sum er imillum bilarnar. Fjarljós-

ið ger ikki ónáðir, fyrr enn 200 metrar eru imillum bilarnar, um ljósin eru beint stillaði. Nærljós má nýtast minst møguligt á myrku vegi. Vanliga er hægsta vissa nærljósferðin 40 km/t, og í lagligari umstøðum 50 km/t. Umleið 10 metrar áðrenn bilarnir motast, kann skiftast yvir aftur til fjarljós. Tá gera ljósin ikki bilføraranum ónáðir, og betri høvi fær hann at siggja alt, sum er á vegnum, við síðurnar av og aftan fyri bilin, sum hann møtti.

Ikki stara inn í mótkoyrandi ljós

Bilførari má ansa eftir ikki at hyggja beint í ljósið frá bili, sum kemur imóti. Tá er betri at hyggja eftir tí hvítu jaðarastrikuni høgrumegin so langt fram sum gjørligt. Tá rinur ljósið ikki so nógv við eyguni, og tá er lættari og skjótari at siggja, um onkur skuldi verið til gongu í nærindi. Ein góður vani er ikki at koyra ov nær vegjaðaranum í myrkri, ikki so nær sum í dagslýsi. Soleiðis er mangur, sum hevur gingið yst á vegnum, ákoyrdur.

Í myrkri er sjónin nógv skerd, og tí eigur at vera koyrt longur inni á akbreytini, enn vanligt er um dagin.

Rætt framumkoyring

Ein annar skeivleiki er, sum ofta verður gjørdur, og tað er at drála ov leingi við at seta fjarljósið á, tá koyrt verður framum ein

annan. Bilførarin kann skifta til fjarljós einar 5–10 metrar áðrenn hann tekur bilin aftur, sum hann skal koyra framum. Tá sær tann, sum koyrir framum, greiðligari vegin fyri sær. Tann afturkoyrdi skal hava fjarljósið brennandi, til hin er farin framum, og so skifta til nærljós. Men ikki fyrr enn fjarleikin imillum bilarnar er komin uppá 150 metrar, kann hann seta fjarljósin til aftur.

Nærljós sum parkeringsljós

Ein sera vandamikil skeivleiki er at nýta nærljós til parkeringsljós. Tað er eisini bannað. Tá ið vit steðga við vegin ella vegjaðaran, skulu vit nýta parkeringsljós, soleiðis at onnur skilja, at akfar okkara stendur stilt. Bannað er eisini at nýta parkeringsljós sum koyrljós.

Bert nærljós og fjarljós eru loyviligt koyrljós. Fleiri hava tann óvanan at koyra við nærljósum á

tættbygdum øki, sjálvt í vánaligum vegljósi. Hetta er ein sera vandamikil óvani. Við nærljósum sær bilførarin ikki fólk, sum eru til gongu í myrku klæðum, fyrr enn 25–30 metrar frá teimum. Tí eigur fjarljós eisini at verða nýtt, tá ið vegurin er í myrkara lagi, sjálvt í tættbygdum øki, og tá ið viðurskiptini loyva tað.

Vit siggja verri undir koyring í myrkri

Sjálvt um bilarnir fáa betri og tryggari ljós, so er tað neyðugt, at hvør einstakur bilførari ger sær greitt, at billyktaljósið ikki

ikki gloyma, tá ið vit t.d. koma út úr einum ljósum rúmi og seta okkum í bilin til at koyra í náttarmyrkri. Harafturat verður eygað meiri blindað í myrkri enn í dagsljósi.

Brillur og náttarsýnið

Hjá summum fólki er neyðugt at hava sterkari brillur, tá ið tey koyra í myrkri, enn tey brúka um dagin. Onkur bilførari, sum sær val um dagin, kann hava ein sjónfeil, sum veldur honum trupuleikar í myrkaoyring.

Slikir verða t.d. nógv skjótari blindaðir av øðrum ljósi og siggja

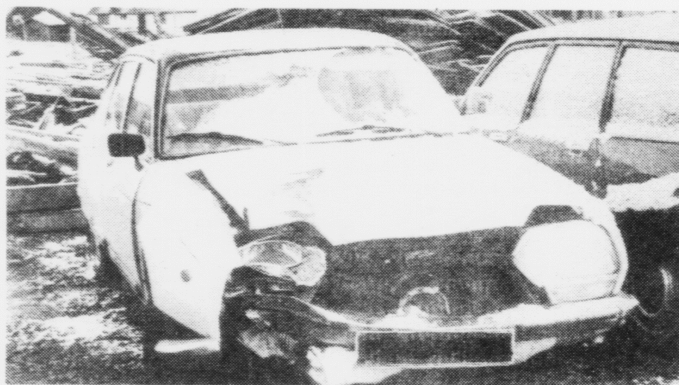
eisini smámunirnar verri osfr. Bilførarar, sum koma fyrri slikum, eiga at leita sær til lækna til at kanna sær eyguni gjølla.

ger somu nyttuna sum dagslýsið. Sjónin hjá bilføraranum hevur styttri møguleikar í myrkri enn um dagin — soleiðis at alt, sum hendir í ferðslumyndini og á vegøkinum, kemur nógv seinni og veikari sjónini við.

Eyguni skulu hava stundir til at skifta frá ljósi yvir í myrku, og tað kann vera ymiskt hjá hvørjum einstøkum. Hesi sjónenevni eru so fin og skulu hava sína tíð at stillast seg, men vandin kann vera, at bilførarin í tí tíðini heldur seg siggja betur, enn hann veruliga ger.

Bilførarin eigur eisini at vita hetta, at eygað má hava stundir at venja seg við myrkrið. At skifta úr ljósi til myrkurs kann tilvenjingartíðin vera heilar 30 minuttir, áðrenn sjónin virkar, sum hon skal í myrkri. Hetta eiga vit at leggja okkum í geyma og

Mangt óhappið kundi verið fyriryrgt, um bilarnir høvdu ljósini í lagi, og um tey vórðu nýtt á rættan hátt

§ 26 í ferðslulógini sigur m.a.:

Kemur tú uppí ferðsluóhapp hevur tú skyldu at:

- § — veita meiddum hjálp
- § — boða lögregluni frá ferðsluóhappinum
- § — taka lut í tiltøkum sum tryggja ferðsluna
- § — fáa ferðslutalvur og aðra merking í rættlag aftur

Hesar skyldur hava bæði sek og ósek.

RÁÐIÐ FYRI FERDSLUTRYGD

